

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/3/2016
Identifikačné číslo spisu:	1113010404
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1113010404.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. februára 2016 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina, v trestnej veci proti obvinenému Mgr. Y. V., pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 09. júla 2015, sp. zn. 4 To 40/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Mgr. Y. V. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 20. mája 2014, sp. zn. 2 T 36/2013, bol obvinený Mgr. Y. V. uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v znení zákona č. 650/2005 Z. z. na tom skutkovom základe, že

ako konateľ spoločnosti Y. so sídlom v C. v úmysle získať peniaze od leasingovej spoločnosti dňa 27.3.2006 v F. v sídle leasingovej spoločnosti N. uzatvoril s touto spoločnosťou kúpnu zmluvu č. XY a zmluvu o finančnom leasingu č. XY, predmetom ktorých boli predaj a spätný leasing automatického stroja na opracovanie rádius segmentu model C. výr. číslo C., rok výroby XXXX v celkovej obstarávacej cene 9 615 610,50 Sk, nadobudnutie ktorého obžalovaný predstieral predložením sfaľovaných dokladov o jeho kúpe od spoločnosti H. - dodacieho listu č. 60100604 zo dňa 15.3.2006 a prehlásením o vlastníctve majetku zo dňa 15.3.2006, ako aj faktúrou spoločnosti H. č. 601010 zo dňa 15.3.2006 v sume 215 000 €, ktorú spoločnosť Y. nikdy nezaplatila a rovnako tak daňových dokladov, obsah ktorých sa nezhodoval s daňovými dokladmi, ktoré predložil daňovému úradu, a to aj napriek tomu, že predmetný stroj nikdy nevlastnil, na základe čoho leasingová spoločnosť dňa 29.3.2006 poukázala na účet spoločnosti Y. č. XY sumu 6 559 885,50 Sk, ktorú obžalovaný z väčšej časti minul pre svoju potrebu a z časti použil na čiastočnú úhradu splatných záväzkov svojich spoločností, čím obžalovaný získal na úkor spoločnosti N., so sídlom M., IČO XY majetkový prospech vo výške 6 559 885,50 Sk (217 748,31 €).

Za to mu bol podľa § 221 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. l/, § 38 ods. 3, § 39 ods. 1 Tr.

zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu pre výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil aj ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného N., s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občiansko-právnych.

Na podklade odvolania obvineného proti tomuto rozsudku Krajský súd v Bratislave uznesením z 09. júla 2015, sp. zn. 4 To 40/2015 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného Y. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu (v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa) včas podal obvinený Mgr. Y. V. prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por. teda s odôvodnením, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní namietal i konanie na súde prvého stupňa, keďže vytýkané pochybenia podľa neho neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku (§ 374 ods. 3 Tr. por.).

V bližšom zdôvodnení dovolania obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namietal predovšetkým nesprávnosť skutkovej vety o vine rozsudku súdu prvého stupňa spočívajúcej v nesprávnom ustálení výšky spôsobenej škody, ktorá podľa jeho názoru nezodpovedá skutočnosti a má vplyv na právne posúdenie jeho konania.

Za zásadné porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolateľ považoval skutočnosť, že krajský súd mal vec zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie dokazovanie o výške spôsobenej škody. Svoje priznanie, ktoré je založené v spise, označil za neplatný právny úkon, ktorý urobil v tiesni po tom, ako mu to poradil jeho vtedajší obhajca. Podľa názoru jeho obhajcu bolo potrebné preukázať, či z hľadiska kontradiktórnosti boli svedkovia po zmene právnej kvalifikácie v roku 2012 všetci opätovne vypočutí.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd vydal rozsudok, ktorým vysloví porušenie zákona v jeho neprospech, rozhodnutím krajského súdu v ustanovení § 319 Tr. por., a v konaní ktoré mu predchádzalo v ustanovení § 374 ods. 3 Tr. por., § 371 písm. c/ a písm. i/ Tr. por., a súčasne zruší citované rozhodnutia súdov obidvoch stupňov vo výroku o vine a treste a príkáže Okresnému súdu Bratislava I, aby vec znova prerokoval a rozhodol.

Rovnopis dovolania obvineného bol v zmysle § 376 Tr. por. doručený na vyjadrenie prokurátorovi a poškodenej strane.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že zistenie skutkového stavu veci v súlade so zákonom je výlučne vecou súdov prvého a druhého stupňa. Dovolací súd správnosť a úplnosť skutkových zistení nie je zo zákona oprávnený skúmať a meniť (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.). Konštatovanie rozporov medzi rôznymi výpoveďami toho istého alebo viacerých svedkov, ich odstraňovanie a hodnotenie je imanentnou a neoddeliteľnou súčasťou ustaľovania skutkového stavu veci, čím je vylúčená ingerencia dovolacieho súdu do tohto procesu. Rovnako tak je otázkou rýdzo skutkovou, a nie právnou, aj ustálenie výšky škody spôsobenej trestným činom. Podľa jeho názoru neobstojí ani dovolacia námietka obvineného o kontradiktórnosti konania nezopakovaním výsluchov všetkých svedkov po oznámení o zmene právnej kvalifikácie. Touto skutočnosťou nedošlo k prísnejšiemu právnomu posúdeniu stíhaného skutku (právne posúdenie bolo

zmenené na trestný čin rovnako prísny), a preto nedošlo ku kvalitatívnej zmene obsahu obhajobných práv obvineného (zmena právnej kvalifikácie nezaložila dôvod nutnej obhajoby osoby, ktorá dovtedy nemala obhajcu a pod.) a predmetná zmena sama osebe nemohla mať žiaden vplyv na zákonnosť dovtedy vykonaných dôkazov. Zdôraznil, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o vine obvineného, ako to vyplýva zo zápisníc z hlavného pojednávania a odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia, vychádzal výlučne z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní. Jedinou výnimkou je svedok R. U., ktorého pri výsluchu na hlavnom pojednávaní 14. marca 2014 konfrontoval na návrh prokurátora s jeho výpoveďou z prípravného konania, ktorá však bola uskutočnená 08. novembra 2012, t. j. po oznámení zmeny právnej kvalifikácie. Rovnako tak odvolací súd pri posudzovaní skutkového stavu veci vychádzal výlučne z úkonov uskutočnených na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa názoru prokurátora rovnako tak neobstoja ani výhrady dovolateľa týkajúce sa neprávneho právneho posúdenia zisteného skutku alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia. Ustálenie výšky spôsobenej škody ako kvalifikačného momentu nesporne vychádzalo z povahy uplatnenej právnej kvalifikácie. Dovolateľ naplnil zákonné znaky trestného činu podvodu súvisiaceho so zmluvou o spätnom leasingu tým, že predložil poškodenej organizácii rôzne, pravde nezodpovedajúce doklady, na základe ktorých táto spoločnosť, súc v omyle v otázke splnenia podmienok na uzatvorenie zmluvy, zmluvu s dovolateľom skutočne podpísala a dňa 29. marca 2006 previedla v jeho prospech sumu 6.559.885,50 SKK (217.784,31 eur). Táto (podvodne vylákaná) suma predstavuje z trestnoprávneho hľadiska výšku škody spôsobenej trestným činom, čo správne konštatovali oba konajúce súdy. Výška spôsobenej škody ako kvalifikačného momentu nemusí byť, a spravidla ani nie je, totožná s výškou nároku poškodeného uplatňovaného v adhéznom konaní, nakoľko na tento majú vplyv akékoľvek ďalšie platby, či už akontácia uhrádzaná pred samotným poskytnutím leasingového úveru (predstavujúca náklady trestného činu neznižujúce výšku spôsobenej škody v hmotnoprávnom zmysle), leasingové splátky a pod.

Z hľadiska trestného práva hmotného sa tak konajúci súd pri ustáľovaní právnej kvalifikácie konania dovolateľa nedopustil žiadnej nesprávnosti.

So zreteľom na uvedené uviedol, že dovolanie obvineného nepovažuje za dôvodné.

Vyjadrenie krajského prokurátora najvyšší súd zaslal na vyjadrenie obvinenému i jeho obhajcovi, aby sa v určenej lehote k nemu vyjadrili.

Obvinený v písomnom vyjadrení k vyjadreniu prokurátora k ním podanému dovolaniu uviedol, že podľa jeho názoru sú ním uplatnené dovolacie dôvody dané a poukázal na listinné dôkazy, ktoré takýto záver odôvodňujú.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní veci zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému uzneseniu súdu druhého stupňa je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 ods. 1 a § 373 ods. 1 a ods. 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/ ani písm. f/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí však dospel k záveru, že dovolanie podané obvineným Mgr. Y. V. nie je dôvodné.

Obvinený v prvom rade namietal dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku a použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia je pochybenie súdu pri aplikácii práva na skutok, ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený, a to

v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a contrario § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnu právnú aplikáciu práva ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin v tomto prípade nešlo, alebo ak išlo o iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom takáto nesprávna subsumpcia bola v neprospech obvineného (teda spravidla pôjde o prísnejšie trestnú skutkovú podstatu). V tejto súvislosti však treba podotknúť, že dovolací súd pri preskúmaní uvedeného dovolacieho dôvodu nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku, čo je explicitne vyjadrené i v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ veta za bodkočiarkou Tr. por. Zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou súdu prvého, prípadne druhého stupňa a dovolací súd už nie je oprávnený zistený skutok skúmať ani prehodnocovať, ale musí ho ako správny prezumovať a vychádzať z neho. Rovnako to platí o dôkazoch vykonaných súdmi nižšieho stupňa a ich hodnotení, ktoré sú predpokladom pre ustálenie skutkových záverov. Uvedené vyplýva predovšetkým z charakteru dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý je určený k náprave výslovne zákonom uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť skutočne len výnimočným prelomom do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť, ako prejavy stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte.

Z podstaty dovolateľom tvrdených námietok (nesprávnosť skutkovej vety, nevykonanie potrebných dôkazov a nezistenie správnej výšky škody) vyplýva, že smerujú proti správnosti a úplnosti zisteného skutku (výške spôsobenej škody), rozsahu a hodnoteniu vykonaného dokazovania, preskúmanie ktorých je v zmysle uvedeného dovolacím súdom neprípustné.

In medias res namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd uvádza, že po preskúmaní veci nezistil v rozhodnutiach súdov nižších stupňov také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania v zmysle uvedeného ustanovenia. Z vymedzenia skutku tak, ako bol ustálený súdom prvého stupňa, je jednoznačné, že je trestným činom a že obvinený naplnil jeho skutkovú podstatu tak, ako je vymedzená v Trestnom zákone, teda k nesprávnej aplikácii práva zo strany súdu nedošlo, čo napokon pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia skonštatoval aj odvolací súd. Rozhodnutie súdu prvého stupňa i súdu odvolacieho, sú v tomto zmysle plne v súlade so zákonom.

Z obsahu predloženého spisu možno zistiť, že na účet Y., ktorej bol obvinený konateľom vedený v M., po tom ako sa obvinený dopustil konania uvedeného v skutkovej vete prvostupňového rozsudku, bola 29. marca 2006 prevedená od poškodenej organizácie N. suma 6 559 885,50 Sk (217 748,31 €).

Obvinený ďalej namietal zásadné porušenie jeho práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Porušením práva na obhajobu sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe v zmysle § 37 Tr. por. Ide obzvlášť o situáciu, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase reálne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, pričom intenzita takéhoto porušenia musí dosahovať stupeň zásadnosti, teda takéto porušenie musí kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby.

Dovolateľ tvrdil, že jeho právo na obhajobu bolo zásadne porušené tým, že nebolo vykonané ďalšie dokazovanie k výške spôsobenej škody, svoje priznanie, ktoré je založené v spise, označil za neplatný právny úkon, ktorý urobil v tiesni po tom, ako mu to poradil jeho vtedajší obhajca, a po zmene právnej kvalifikácie v roku 2012 neboli opätovne vypočutí všetci svedkovia.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že voči Mgr. Y. V. bolo 16. marca 2010 začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a 17. septembra 2012 bol obvinený upozornený na zmenu právnej kvalifikácie s tým, že jeho konanie sa bude posudzovať ako obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. Za obidva trestné činy zákon ustanovuje trest s rovnakou trestnou sadzbou. V priebehu vykonávania dôkazov v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní bol obvinený zastúpený obhajcom, ktorý bol prítomný pri vykonaní všetkých dôkazov o ktoré súd oprel výrok o vine obvineného. Obhajca obvineného bol prítomný aj na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, na ktorom žiadne dokazovanie vykonané nebolo.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného Mgr. Y. V. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na verejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.